

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési líj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, (Köztelek)
1161-ut 25. szám.
Levelekre csak beküldött postabélyeg ellenében válaszolunk.

Szövetkezzünk!

(—ss.) Mindamaz osztályok, amelyek életmódjuk, vagy más egyéb körülmények folytán nélkülözik a sűrű érintkezést egymás között és a világgal, s épen ez okból nem szerzik meg azt az élelmességgel párosult üzleti jártasságot, amely manapság a legcsekélyebb szükségleti cikk beszerzésénél, vagy készleteik eladásánál okvetlenül szükséges: a fogyasztó és a termelő közötti *forgalom* létesítésére, egy harmadik elemre a *közvetítésnek* szolgálataira vannak utalva. És ez a szolgálat annál nagyobb mérvű, minél távolabb laknak ez osztály egyedei a központoktól, minél tökéletlenebbek közlekedési eszközeik és minél gyengébbek szellemi és anyagi tekintetben a forgalmat önmaguk erejéből létrehozni.

S minél inkább erősödik a termelő és fogyasztó közötti közvetlen forgalom rovására a közvetítés, annál nagyobb az ő nyeresége s annál kisebb a haszna, annak az osztálynak, mely szolgálataira szorul, míg végre ez utóbbi teljesen elgyengülve megtörik s tisztességes haszon nélkül tengeti életét.

Azt hisszük, hogy gazdatársaink közül igen sokan önmagukon látták már beigazolvva ez örök, bár a „modern“ nemzetgazdák által *tagadott* igazságot.

Hazánk igen sok része, sőt mondhatjuk a gazdák nagyobb fele érezi már azt a hatalmat, melyet felette a fölösleges *közvetítő kereskedelem gyakorol*.

Elhanyagolt gazdasági szakoktatásunk, az a mezőgazdasági téren tapasztalható általános indolencia, sőt, ne tagadjuk, sok irányban helytelenül alkalmazott nemzeti büszkeség, távol tartotta a magyar birtokos-osztályt minden üzleti élettől, nem engedte arányosan fejlődni kereskedelmi képességeit azon elemével, mely azt élethivatásul tűzte ki, s amelynek működésénél, a jártasság és szellemi képességek mellett, még az élelmesség is nagy szerepet játszik.

A magyar gazda emez elmaradottsága, a mihez a még csak alig néhány éve fejlődő s addig tökéletlen közlekedésünk is járult, a rendezetlen hitelviszonyok, kormányunk mostoha elbánása a mezőgazdasági érdekekkel szemben, sőt nem ritkán a szabadjára eresztett s amugy is erősebb közvetítő kereskedelem támo-

gatása, a nemzeti élet, az ipar és így a főfogyasztás egy központba terelése: mind közrejátszottak arra, hogy a mezőgazdasági termelést a közvetlen *forgalom fentartására* mind képtelenebbé, s a *közvetítő kereskedelem hatalmát*, mind nagyobbá tegyék.

S e hatalom ma már annyira megy, s ez a gyengeség ma már oly foku, hogy gazdáink nem ritkán a közvetlen közlökben levő fogyasztást sem képesek kielégíteni, nem, mert közbejött az elvesztett, illetőleg a közvetítő kereskedelem kezébe került forgó tőke, hatalma is.

A lábán lefoglalt termés, a még hiánya közben előlegekkel megterhelt göboly, a rendes forda bekövetkezte előtt kivágott erdő, s a soha készpénzzel, ritkán magától a gyárostól, de majdnem mindig a közvetítő hitelbe vásárolt ipari cikkek: lassankint és észrevétlenül lopták a legközvetlenebb *forgalom* helyébe, a tőkegazd *közvetítő kereskedelem* mindig kíséret, de drágán megfizetett szolgálatait. És ezek a drága szolgálatok folyton apasztották a termelés hasznát, nemcsak kis körben és közvetlenül, de az általános fogyasztás, a viláfgazdaságban is: mert a tőke hatalmával spekuláció tárgyává tették az emberi élet nélkülözhetetlen s a mezőgazdaság által előállított anyagait.

És ma már ott vagyunk, hogy az egyes gazda nem képes megszabadulni, az egyesek ereje nem elég erős szétörni a láncokat, melyekkel a közvetítés a forgalmat békőiba verte, oda a gazdák összességének, az egész gazdatársadalomnak együttes működésére van szükség.

Ide a gazdák által felállított olyan intézmények kellenek, melyek önmagukban egyesítve a közvetítő kereskedelem tőke- és szellemerejét, közvetlenül keresik fel a piacot, a fogyasztót terményeinkkel, s a gyárost, ki a mi szükségleteinket produkálja.

Önmaguknak kell végre már a sok panasz és siránkozás helyett, a tettek sorompójába lépni, s a társulásban összehozva szétszórt erőink, még ha csak forgácsait is, e törekvésünk jutalma az az összeg leendő, mely talán verejtékes kézmunkánk s a földben fekvő tőkénk egyedüli tiszta hasznát képezhetné, s melyet eddig a felesleges közvetítés szolgálataiért voltunk kénytelenek fizetni.

És ily intézmények létrehozásának, melyek idegen elemek nyereszkeése nélkül, nagy tömegben, közvetlen piacon véve és eladva, a mi szolgálatunkban eszközlik a forgalmat, egyedüli módja a **szövetkezés**.

Egy nagyszabású, kellő tőke- és üzleti berendezéssel ellátott, a gazdaközönység minden rétegében kiható szövetkezeti szervezet, képes ma már csak segíteni állapotainkon, s könnyítve az értékesítést és beszerzést, nem csekély mértékben fokozni jövedelmeinket.

Egy ilyen nagyszabású szövetkezetnek vetették meg alapját, f. hó 15-én a „Közletken“, a „Magyar mezőgazdák szövetkezetének“ alakuló közgyűlésén.

Az új szövetkezet, mely üzleti szellemen szervezve, már létrejötték: száználcvanezer forint felett rendelkezik, hivatva van, ily országos szervezetté fejlődni. Alapítói, azok a kiket a sors mezőgazdasági életünk vezérférfiaivá avatott, megtették kötelességüket, zászlót bontottak, sorakozunk köréjük.

A földművelési tárca költségvetése 1892-re.

(Folytatás)

Oszzuk a dolgot kétfelé: 1. az állami szakiskolák fentartására, 2. a gazdasági szaktertem egyéb uton való terjesztésére, ahova a felnőttek oktatása is tartozik.

Van egy gazdasági akadémiánk, 4 gazdasági tanintézetünk és 9 földmives iskolánk. A megnevezett 5 felsőbb iskola tehát mennyiségileg elég, a földmives iskola mennyiségileg is kevés. A állam levonva a bevételeket az összes gazdasági iskolákra 1892-ben 235,553 frtot fog költeni, 10,000 frttal többet, mint az idén.

Erdekes párhuzamot vonhatunk itt, a gazdasági és kereskedelem-ipari szakoktatás között.

A kereskedelmi és kultuszminiszeri tárczában, nem számítva a posta, vasúti, tengerészeti szakoktatást, a *rendes kiadások között*, levonva a megfelelő bevételeket, tisztán kereskedelmi és ipari iskolák és szakintézetek céljaira **268,287 frt van felvéve**.

Ugyancsak a két tárca átmeneti kiadásai és beruházásai között **56,339 frt** szerepel fenti címek berendezési és építkezéseire.

Egybeállításunkba hozzászámítottuk az *ipar művészeti és technológiai iparmúzeumok* entartására, a kultuszminiszeri tárca terhére előirányozott összegeket is, a melyek bár nem tartoznak a szorosán vett szakiskolák közé, de mindenesetre a kereskedelem-ipari tanúgyhöz sorolható, államilag fenntartott intézmények.

Az ipar és kereskedelemnek van már muzeuma kettő is, míg a magyar mezőgazdaságnak

Határközi arfolyama a külföldi bank-társadékn.

Table with exchange rates for various banks and locations including Bécs, Páris, New-York, and Tengeri. Columns include bank names and rates for different currencies.

1000 hozott. 100 szeménként 300-350 kérték két... A södveg vásár (Általában egy nagy, a kőszelők... Határközi arfolyama a külföldi bank-társadékn.

Újpesti karmatórnyásár (a VIII. ker. Teley-terén) október 16-án... Budapesti karmatórnyásár (a VIII. ker. Teley-terén) október 16-án.

Alattváások. Budapesti márványár... Budapesti márványár, 17/18-as és 19/20-as főtörési állat...

Alattváások. Budapesti márványár... Budapesti márványár, 17/18-as és 19/20-as főtörési állat...

Szalvátlan 8 drb f. t. darabja 100-170 frt, Franki teak... Szalvátlan 8 drb f. t. darabja 100-170 frt, Franki teak...

Bécsi márványár október 15. Felhajtás 4698 drb... Bécsi márványár október 15. Felhajtás 4698 drb...

Párisi júvásár október 15. Felhajtás 10,466. Ezlet... Párisi júvásár október 15. Felhajtás 10,466. Ezlet...

Kiadóhivatali úzenetek. L. M. Arad. A mint láthatja a kiadót szombat... Kiadóhivatali úzenetek. L. M. Arad. A mint láthatja a kiadót szombat...

Alattváások. Budapesti márványár... Budapesti márványár, 17/18-as és 19/20-as főtörési állat...

Alattváások. Budapesti márványár... Budapesti márványár, 17/18-as és 19/20-as főtörési állat...

Alattváások. Budapesti márványár... Budapesti márványár, 17/18-as és 19/20-as főtörési állat...

Tűzoltószerkek.

Teljes üzemeltetési felszerelések, kúrnók, szabad... Tűzoltószerkek. Teljes üzemeltetési felszerelések, kúrnók, szabad...

Tarnóczy

Üzletvezető és gépgyár részvény-társaság... Tarnóczy. Üzletvezető és gépgyár részvény-társaság...

Bécsi júvásár október 15. A Magyar Árcziola... Bécsi júvásár október 15. A Magyar Árcziola...

Párisi júvásár október 15. Felhajtás 10,466. Ezlet... Párisi júvásár október 15. Felhajtás 10,466. Ezlet...

Bécsi szermatórnyásár október 15. Felhajtás 2640... Bécsi szermatórnyásár október 15. Felhajtás 2640...

Szerkesztői úzenetek. L. G. Budapest. Szíves kérésre küldök japán... Szerkesztői úzenetek. L. G. Budapest. Szíves kérésre küldök japán...

Kiadóhivatali úzenetek. L. M. Arad. A mint láthatja a kiadót szombat... Kiadóhivatali úzenetek. L. M. Arad. A mint láthatja a kiadót szombat...

Alattváások. Budapesti márványár... Budapesti márványár, 17/18-as és 19/20-as főtörési állat...

Alattváások. Budapesti márványár... Budapesti márványár, 17/18-as és 19/20-as főtörési állat...

Alattváások. Budapesti márványár... Budapesti márványár, 17/18-as és 19/20-as főtörési állat...

Alattváások. Budapesti márványár... Budapesti márványár, 17/18-as és 19/20-as főtörési állat...

Alattváások. Budapesti márványár... Budapesti márványár, 17/18-as és 19/20-as főtörési állat...

Alattváások. Budapesti márványár... Budapesti márványár, 17/18-as és 19/20-as főtörési állat...

Fischer és Heidberg, Budapest

gyógyeztetési termékek gyára. Gyár: IX. Soroksári-út 52. - Vársi úrda: Arany János-utca 25.

Fedések sima fedőlemez és facement-berdéseket tel... Fedések sima fedőlemez és facement-berdéseket tel...

Kisváci út 1527. sz. Váci körút 78. sz. Argyezékek és Utasítók ingyen és bérmentve.

GULYAMARKA-ELADÁS.

A minőség-slagói uradalom P. Zeri gazdaságán (vasút-állomás kös... A minőség-slagói uradalom P. Zeri gazdaságán (vasút-állomás kös...

Conradr-Sándorfalva, 1891. okt. 6-án. Uradalmi felügyelőség.

Conradr-Sándorfalva, 1891. okt. 6-án. Uradalmi felügyelőség.

UMRATH és TÁRSA

Magyarországi forgatók: BUDAPESTEN, Váci-körút 60. Képes argyezékek kivánatra bérmentve küldetnek.

WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és... WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és...

WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és... WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és...

WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és... WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és...

WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és... WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és...

WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és... WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és...

WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és... WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és...

WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és... WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és...

WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és... WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és...

BEHEDEK HUGO és Társai

Magyarországi forgatók: BUDAPESTEN, Váci-körút 60. Képes argyezékek kivánatra bérmentve küldetnek.

WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és... WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és...

WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és... WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és...

WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és... WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és...

WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és... WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és...

WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és... WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és...

WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és... WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és...

WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és... WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és...

WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és... WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és...

WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és... WOJACZEK J. H. Cs. és kir. szabadalmi tulajdonos kőrcemenézők, optikai vállalkozó és...

Fellette fontos mezőgazd., iparosk, háztulajdonosk, gyárosokk.

30 évi gyakorlat után alkérik a patkányok és csanak kirtására... Fellette fontos mezőgazd., iparosk, háztulajdonosk, gyárosokk.

30 évi gyakorlat után alkérik a patkányok és csanak kirtására... Fellette fontos mezőgazd., iparosk, háztulajdonosk, gyárosokk.

30 évi gyakorlat után alkérik a patkányok és csanak kirtására... Fellette fontos mezőgazd., iparosk, háztulajdonosk, gyárosokk.

30 évi gyakorlat után alkérik a patkányok és csanak kirtására... Fellette fontos mezőgazd., iparosk, háztulajdonosk, gyárosokk.

30 évi gyakorlat után alkérik a patkányok és csanak kirtására... Fellette fontos mezőgazd., iparosk, háztulajdonosk, gyárosokk.

30 évi gyakorlat után alkérik a patkányok és csanak kirtására... Fellette fontos mezőgazd., iparosk, háztulajdonosk, gyárosokk.

30 évi gyakorlat után alkérik a patkányok és csanak kirtására... Fellette fontos mezőgazd., iparosk, háztulajdonosk, gyárosokk.

30 évi gyakorlat után alkérik a patkányok és csanak kirtására... Fellette fontos mezőgazd., iparosk, háztulajdonosk, gyárosokk.

30 évi gyakorlat után alkérik a patkányok és csanak kirtására... Fellette fontos mezőgazd., iparosk, háztulajdonosk, gyárosokk.

30 évi gyakorlat után alkérik a patkányok és csanak kirtására... Fellette fontos mezőgazd., iparosk, háztulajdonosk, gyárosokk.

30 évi gyakorlat után alkérik a patkányok és csanak kirtására... Fellette fontos mezőgazd., iparosk, háztulajdonosk, gyárosokk.

30 évi gyakorlat után alkérik a patkányok és csanak kirtására... Fellette fontos mezőgazd., iparosk, háztulajdonosk, gyárosokk.

30 évi gyakorlat után alkérik a patkányok és csanak kirtására... Fellette fontos mezőgazd., iparosk, háztulajdonosk, gyárosokk.

Homoki szőlők telepítése.

Itta: Rác Sándor. Ára: 1 ft 50 kr.

Szőlőink

Itta: Baross Károly. Ára: 1 ft. Kapható a kiadóhivatalban.

Gőszántás.

Mindazon t. gazdák, kik eredeti **Fowler-féle gőzekéinket** vásárolni óhajtják, vagy a gőszántás előnyeit Fowler-féle legújabb javított gőzke-mozgonyokkal és eszközökkel kibérlés általi használat mellett kipróbálni kívánják, az igen kedvező feltételeket megkeresésükre nálunk azonnal megtudhatják. — Néha használt Fowler-fele gőzekéket is veszünk át újak szállítása alkalmával, tehát néhány általunk legjobb karba helyezett **használt gőzke-gépezet** nálunk mindig igen olcsón és pedig osztr. ért. 10,000 frtert rendelkezésre áll.

John Fowler & Co.

Budapesten

V. ker. váczi-körút 76. szám a.

KWIZDA

Korneuburgi állattáp-pora

lovak, szarvasmarhák és juhok számára.

Külél 40 év óta a legjobb eredménnyel használják a legűbb istállóban, ótvágyhiány, rossz emésztés ellen, a tej javítására s a tehen bővebb tejelésére szolgáló szer; telemesen előmozdítja az állatok természetes ellenállási képességeit ragadós betegségeknek. — Ára 1 dobozzal 70 kr., 1/2 dobozzal 35 kr.

Csakis fenti védjeggyel ellátva a valódi, s kapható minden gyógyszerárban és drogueria-kereskedésben Ausztria-Magyarországon.

Naponta posta-szállítást küld a főraktáros

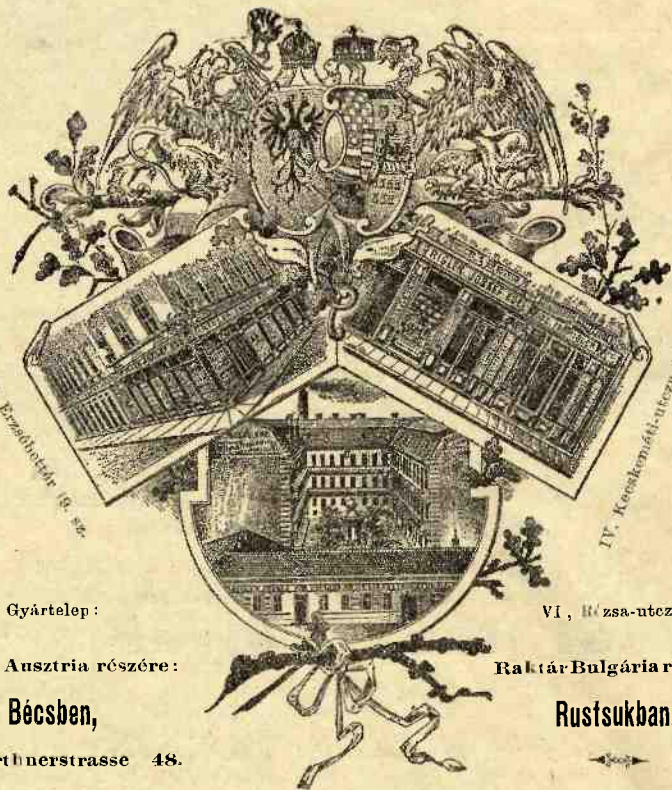
Kwizda Fán. Ferencz

cs. és kir. osztrák és román királyi udvari szállító, kerületi gyógyszerész

KORNEUBURGBAN, Bécs mellett.

RIGLER JÓZSEF EDE CSÁSZ ÉS KIR UDVARI PAPIRNEMŰGYÁRA

BUDAPESTEN.

Gyártótelep:

VI. Erzsébet-utca 5.

Raktár Ausztria részére:

Raktár Bulgária részére:

Bécsben,

Rustsukban.

I. Körthnerstrasse 48.

Városi raktárak Budapesten, V., Erzsébet-utca 19 szám és IV., Kecskeméti-utca 13 szám.

Gazdasági nyomtatványok és könyvek. — Dús választék irodai felszerelésekben.

SZEGEDI KENDERFONÓ-GYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

Kötélárak gazdaságok részére.

Istráng, kötőfék, marhakötél, kocsi- és széna-kötél, lóterhelő, ruhaszárító, továbbá felhúzó-, csiga- és hajtó-kötelek, sodrony-kötelek, kendersizjak, borszűrőszákok, tömlők.

Kéve-kötő fonalak, finom hosszú kender- és géptisztító-kóc

válogatott I-ső rendű kenderből **kivételes jutányos áron** kaphatók, a

Szegedi kenderfonó-gyár részvény-társaságnál.

A bécsi 1890. évi mezőgazdasági és erdészeti kiállításon a nagy diszoklevéllel kitüntetett

Thomas-salakból készült Phosphát-liszt

legjobb és legbiztosabb **mütrágya**, több évi hatással, **phosphortartalom 20-24%**, **porfinomsága 75%** ajánlja jutányos áron azonnali vagy későbbi szállítással

Sátori Miksa és Mór phosphátliszt-gyára Budapest, IX., Dandár-u. 25.

Peronospora Viticola.

Ira: **Sajó Károly.**

Ára: **1 frt 50 kr.** — Kapható a kiadóhivatalban.

Lakásváltozás.

Irodánk és telepünk e hó 1-eje óta **VII., Szövetség-utca 11. sz. a. létezik.**

Miőn e akváltozást a t. földhírtokosok és gazdák tudomására hozzuk, egyuttal ajánljuk magunkat

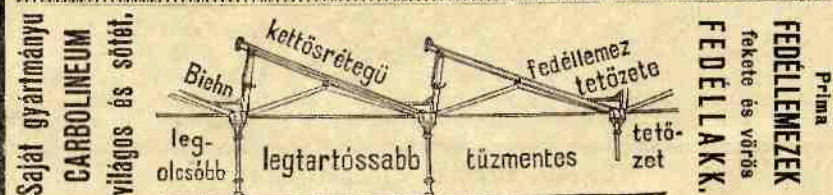
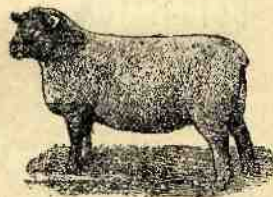
FAJTEHENEK,

bikák, sertések, juhok és baromfiak első rendű minőségben leendő szállítására.

Duller és Társa

Budapest, Szövetség-utca 11. sz.

(a m. kir. gazdasági tanintézetek és a budapesti, valamint a drezdai állatkert szállítója.)

gazdasági és gyári építkezésekhez különösen ajánlható; továbbá **facement-befüdüéseket** egészen lapos tetőkre és mindennemű **aszfaltozásokat** jótállás mellett elvállal

BIHN JÁNOS

aszfalt- és vegyszeti kátrány-termékek gyára BUDAPESTEN.

Egeresi gipsz-mütrágya- és vegyi termékek gyára.

KRAMER J.

Ajánlja: párolt csontliszt; szuperfoszfát, Thomas-salak, egeresi trágyafősz-termékeit szavatolt tartalom mellett. Levelek és megrendelések a központi irodához

Budapest, Dorottya-utca 9. szám,

intézendők, mely szívesen szolgál felvilágosítással is.